

2

CONRADI GESNERI
TIGVRINI MEDICI CLA-
RISSIMI PHYSICARVM ME-
ditationum Liber V.

QVI CONTINET

SCHOLIA ET ANNOTATIO-

NES TVM PROPRIAS TVM EX GRAE-

*corum commentarijs breuiter & ingeniose col-
lectas, in Aristotelis libros:*

- I. De Meteoris 4.
- II. De Anima 3.
- III. De Memoria & Reminiscencia .
- IIII. De Somno & Vigilia 1.
- V. De Insomnijs 1.
- VI. De Diuinatione per somnum 1.
- VII. De Communi animalium motu 1.
- VIII. De Longitudine & Breuitate vitæ 16
- IX. De Iuuentute & Senectute 1.
- X. De Respiratione 1.

OMNIA NVNC PRIMVM STUDIOSE COL-
*lecta & diligenter ad Græcum Aristotelis exemplar accommo-
data, & in lucem edita per CASPARVM
VVOLPHIVM Tigurinum
Medicum;*

TIGVRI

IN OFFICINA FROSCHOVIANA,
ANNO M. D. LXXXVI.

CONRADI GESNERI TIGVRINI MEDICI IN ARISTO-

TELIS LIBRVM DE DIVINATIONE
per somnum, scholia & annotationes.

In librum de Diuinatione per somnium præfariuncula.

HOMINEM Christianum decet cum aliis semper meminisse mortis, tum præcipue cum natura somnum molitur: quæ affectio veluti imago quædam, meditatio & mysterium mortis est, sicut diximus. Et quoniam somno varia accidunt insomnia, alia mala & turbulenta, alia bona & placida, alia mediocria. Bona sunt, vel corporis ratione, quæ bonam eius valetudinem & temperiem moderatam sequuntur vel animi, quæ diuinitus mittuntur: mala similiter, vel corporis, quæ malè constituti corporis partim signa, partim effectus sunt: vel animi, quæ aut nostras cupiditates prauas sequuntur, aut à dæmonibus immittuntur, qui ne in somnis quidem hominum salutem insidiari cessant. Mediocria, vt in quibus actiones diurnæ repetuntur. Hæc quoniam ita se habent, vt & suauiter dormiamus, & vel nihil vel placidè somniemus, non solum valetudinis suæ ac victus ratio habenda est cuiusq; commoda, plenitudo, crapula, otium fugienda: vt bona corporis ratione somnia videamus: sed propter animi quoq; bonum preces ad dominum Deum fundendæ, vt nos etiam dormientes custodiat, ne vllis cupiditatibus prauis inquinemur; neque satanæ tentationibus subiiciamur. Quod siue in oratione, vel quauis meditatione pia somnus obrepat, spes est somnia quoq; si quæ sequuntur, fore bona & placida. In animum enim nihil boni meditantem, & nimis securum ceu vacuum possessionem, facile se insinuat, & inuadit Satan. Item si corpus alimentis non repleatur, si pinguia, si varietatem & delicias cibi ac potus declinemus: non corporis tantum valetudini, sed etiam somno insomnijsq; suauioribus fruemur, & animum à cupiditatibus carnis magis vacuum tum vigilantes tum dormientes habebimus.

Infomni-
orum

Subiectum, phantasia, *vel sensus primus quatenus imaginatur.*
Obiectum, imago à quouis sensu externo impressa, & in somno ad primum sensorium deriuata vna cum calore, sanguine & spiritu interiora petentibus.
Causa efficiens, phantasia percipiens istas imagines.
Causa formalis, ipsa hæc imaginum inspectio tanquam rerum ipsarum, non tanquam imaginum.
Causa finalis, nulla. fiunt enim ex necessitate materiæ quæ naturalia dicuntur somnia. illorum verò quæ supra naturam immittuntur finis aliquis dici potest.
Causa continens, ipse somnus. hoc enim præsentem fiunt, aut fieri possunt, absente non possunt.

De Somnijs & Infomnijs memoriæ causa annotationes,
suo quæque loco quærendis.

Infomnium quid propriè. Vide Cælium Calcagninum 1034. Quære item somnium apud eundem.

Quirinus post mediam noctem visus cum somnia vera, Horat. Serm. 1. 10.

Somnia ab Ægrotis captari solita in Æsculapij templo, Cælius Rhodi. 1038.

Diuinatione per somnum, vide *ὄνειδος* πηξίον, & *ὄνειδος* apud Suidam vsque ad *θνηθλίαι*. Vide etiam Lexicon Stephani, in *ὄνειδος*, *ὄνειδος*, *ὄνειδος*, &c.